

VNG - IPO Prioritaire Europese Onderwerpen 2011

Gemeenten en provincies hebben belangrijke taken als het gaat om de praktijk, uitvoering en handhaving van EU regelgeving. Op basis van het werkprogramma van de Europese Commissie voor 2011 en de actuele lijst van Europese prioriteiten voor 2010 hebben IPO en VNG een selectie gemaakt van de belangrijkste Europese onderwerpen voor gemeenten en provincies in 2011.

Overzicht VNG-IPO Prioritaire Europese Onderwerpen 2011

Onlangs heeft de Commissie de eerste mededeling over de herziening van de EU begroting gepubliceerd. Dit is voor decentrale overheden van groot belang omdat het direct raakt aan de uitwerking van Europa 2020 strategie, de toekomst van het landbouwbeleid en het Europees regionaal beleid. De drie beleidsterreinen worden hieronder uitgewerkt. De herziening van de begroting is ook van belang voor andere beleidsterreinen waar de Europese Unie zich mee bezig houdt.

1) Europa 2020 Strategie

IPO, VNG en Rijksoverheid trekken waar mogelijk samen op bij de uitvoering van de Europa 2020 strategie. Vanuit hun eigen verantwoordelijkheden en het principe van Multi-level governance worden standpuntbepaling en beleidsvorming, evenals monitoring en uitvoering van de EU 2020 strategie samen opgepakt. De belangrijke uitdagingen van de EU op een slimme, duurzame en inclusieve groei staan ook voor provincies en gemeenten centraal in hun beleid. De gepresenteerde vlaggenschip initiatieven van de Europa 2020 strategie bevatten op onderdelen belangrijke lopende en nieuwe beleidsvoorstellen voor IPO en VNG in 2011.

- 'Resource efficiënt management'. Het op een duurzame wijze omgaan met de natuurlijke hulpbronnen is een initiatief waar provincies en gemeenten belangrijke raakvlakken mee hebben.
- Innovatie: Gemeenten en provincies geven samen met verschillende overheden, bedrijven en kennisinstellingen via regionale economische clusters vorm aan het Europese kennis en innovatiebeleid. Hierdoor zijn het Actieplan voor Onderzoek en Innovatie, het nieuwe Innovatieplan, het 8ste Kaderprogramma en het nieuwe Industriebeleid allen van belang.

2) Cohesiebeleid/structuurfondsen

Het Europees regionaal beleid is een belangrijk middel om de economische, sociale en territoriale cohesie in de Europese Unie te bevorderen. Onlangs heeft de Europese Commissie het Vijfde Cohesierapport gepresenteerd. Dit rapport evalueert de stand van zaken en is een zeer belangrijke indicatie voor de vaststelling van de prioriteiten voor het toekomstig Cohesiebeleid. De Commissie stelt in het Cohesierapport voor om ook na 2013 alle regio's in de EU onder het cohesiebeleid te laten vallen. Het Vijfde Cohesierapport benadrukt een meer resultaatgericht beleid in relatie tot een goed financieel beheer. Met name voor regio's in rijke landen wordt het cohesiebeleid nauw gekoppeld aan de Europa2020-strategie.

Provincies en gemeenten willen ook na afloop van de huidige programmaperiode 2007-2013 regionale ontwikkelingsprogramma's blijven uitvoeren met steun van de Europese structuurfondsen. Met deze fondsen worden provincies en gemeenten in staat gesteld een bijdrage te leveren aan de realisering van de Europese doelstellingen.

De definitieve voorstellen voor het nieuwe cohesiebeleid worden in juli 2011 gepresenteerd, kort achter het voorstel voor het nieuwe EU-budget na 2014.

3) Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

Het hervormingsproces van het GLB is één van de grote uitdagingen in de komende periode. Dit moet uiteindelijk op Europees niveau leiden tot een concurrerende sector die in weet te spelen op nieuwe uitdagingen en maatschappelijke doelen. Deze brede ontwikkeling van het platteland is een belangrijk onderdeel van het beleid van decentrale overheden, vooral als het gaat om het stimuleren van actieve betrokkenheid van boeren bij het realiseren en beheren van natuur en landschap.

4) Klimaat en Energiebeleid

Klimaatadaptatie en mitigatie hebben ruimtelijke gevolgen, vragen om stimuleren economische innovatie en sturing met ruimtelijke ordeninginstrumenten van decentrale overheden. Ruimtelijke ordeninginstrumenten zijn kerntaken van provincies en gemeenten en daarom is dit onderwerp voor decentrale overheden van groot belang. Een integrale aanpak van het klimaatvraagstuk, stroomlijning van de regelgeving en een goede uitvoerbaarheid van het Europees beleid staat hierbij centraal. De analyse van maatregelen voor de beoogde 20% reductie in 2020 en de noodzakelijke scenario's voor energiebesparing liggen in het verlengde van het Energie Actieplan dat op het programma van de Commissie staat voor eind 2010 en 2011. Dit plan zal de acties van de EU op energiegebied voor de komende vijf jaren uiteen zetten en kan voor gemeenten en provincies ook gevolgen hebben.

5) Transportbeleid

Vanuit de bestaande verantwoordelijkheden op het gebied van vervoer wordt door Rijksoverheid, provincies en gemeenten op tal van terreinen in EU dossiers samengewerkt (groenboek transport, stedelijk vervoer). In januari 2011 zal de Commissie het Witboek Transport presenteren waarbij in een omvattend Europees beleidsprogramma voor de periode tot 2020 voor Nederland, vitale gebieden als verduurzaming (decarbonisation), concurrentiekracht, veiligheid en werkomstandigheden verder worden uitgewerkt.

6) Digitale agenda

De vormgeving en uitvoering van een nieuwe strategische Europese Digitale Agenda is een topprioriteit in het werkprogramma van de Commissie voor 2011. De digitale agenda moet worden beschouwd als een van de belangrijke drijfveren voor groei, werkgelegenheid en innovatie. De decentrale overheden vragen aandacht voor maatregelen ter bevordering van het gebruik van ICT en zien daarin belangrijke mogelijkheden tot het verbeteren van het ondernemersklimaat in de zin van verminderde administratieve lasten en het verbeteren van dienstverlening aan burgers en bedrijven, de uitrol van Next Generation Networks en het bevorderen van beleidsdoelstellingen op het gebied van o.a. zorg, onderwijs, mobiliteit en klimaat.

7) Milieu

Provincies en gemeenten hebben in Nederland talrijke taken op het gebied van milieubeleid. Zij zijn verantwoordelijk voor de vormgeving, uitvoering en handhaving van belangrijke milieuriichtlijnen. In 2010 werd het zesde milieuactieprogramma geëvalueerd. Hierna zal de discussie over een eventueel zevende milieuactieprogramma aanvangen. Voor milieu zijn aan aantal onderwerpen belangrijk. Voor 2011 bijvoorbeeld loopt de behandeling van de richtlijn afdankte elektrische en elektronische apparatuur door. De Commissie heeft in haar werkprogramma voor dit jaar de consolidatie van de richtlijnen over batterijen, sloopauto's en verpakkingsafval en afvalstatistieken aangekondigd. Op het gebied van biodiversiteit komt er begin 2011 een strategie met belangrijke gevolgen voor ecosystemen, natuur en landschap.

Gemeenten en provincies zien ook belangrijke voorstellen voor 2011 in ontwikkeling. De Europese Commissie zal in 2011 meer aandacht gaan besteden aan de implementatie en handhaving van richtlijnen. Een belangrijk strategisch dossier is een op te stellen roadmap naar een "resource efficiënt" Europa. Voor bio-afval, de herziening van de richtlijn omgevingslawaaai, herijking van de richtlijn prioritaire stoffen. Daarnaast zijn een aantal voorstellen in ontwikkeling, zoals de herziening van de richtlijn omgevingslawaaai, de herziening van de richtlijn over nationale emissieplafonds en de herziening van de richtlijn over milieu effect rapportages (MER).

8) Diensten van Algemeen Belang

De Commissie kondigt aan het pakket staatssteunregels dat van toepassing is op diensten van algemeen belang te herzien. Het IPO en de VNG willen dat hierbij de beleidsruimte van decentrale overheden wordt gerespecteerd, zoals ook gemeenten en provincies de Europese interne marktregels respecteren. Uit onderzoek dat in 2009 in opdracht van de Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is uitgevoerd, blijkt dat gemeenten en provincies zich bewust zijn van de Europese regels voor aanbesteden en staatssteun en ze zijn er alert op, dat die goed worden toegepast. Tegelijkertijd vinden provincies en gemeenten de Europese regels voor diensten van algemeen (economisch) belang te ingewikkeld.

9) Aanbesteden

De Commissie wil de regels voor aanbesteden moderniseren. Daarnaast zijn al initiatieven op het gebied van concessies en e-aanbesteden in gang gezet. Het IPO en de VNG vinden het van belang dat de aanbestedingsregels efficiënter en effectiever worden, zodat de (administratieve) lasten voor decentrale overheden bij aanbesteden zo laag mogelijk worden. Op het gebied van criteria voor duurzaam inkopen vinden het IPO en de VNG dat het hier moet gaan om vrijwillige criteria, die aansluiten bij de nationale criteria die door Rijk, IPO, VNG en UvW zijn vastgesteld.

Gemeenten en provincies zijn verantwoordelijk voor de publieke dienstverlening op lokaal en regionaal niveau. Bij de uitvoering van de dienstverlening op lokaal en regionaal niveau, wordt steeds vaker samengewerkt met private organisaties en worden taken uitbesteed. Lokale en regionale overheden blijven daarbij toezien op maatschappelijke aspecten zoals kwaliteit en betaalbaarheid. Het IPO en de VNG pleiten hierbij om meer beleidsvrijheid voor decentrale overheden, zonder de interne marktregelgeving te willen aantasten.

Contactpersonen

Interprovinciaal Overleg
Postbus 16107
2500 BC Den Haag
Tel: +31 (0)70 8881212
www.ipo.nl

Cécile Riphagen

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Postbus 30435
2500 GK Den Haag
Tel. +31 (0)70 3738312
www.vng.nl

Caspar Sluiter
Simone Goedings
Maurice Paulissen